Lausunto Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle tavaroiden intermodaalikuljetusten tukikehystä ja ulkoisten kustannusten säästöjen laskemista koskevasta ehdotuksesta (U 94/2023)

Liikenne- ja viestintävaliokunta

20.2.2024

Edunvalvontajohtaja Ari Herrala
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

- **Euroopan komissio antoi 7.11.2023 ehdotuksen jäsenvaltioiden välisiä tavaroiden yhdistettyjä kuljetuksia koskevan Euroopan neuvoston direktiivin sekä sähköisistä kuljetustiedoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen muuttamisesta**
- **Liikenne- ja viestintäministeriön valmistelema valtioneuvoston kirjelmä (U 94/2023 vp) käsittelee vain tavaroiden intermodaalikuljetusten tukikehystä ja ulkoisten kustannusten säästöjen laskemista koskevaa ehdotusta.**

- **Kirjelmässä olevassa valtioneuvoston kannassa on useita hyväksyttäviä kannanottoja, mutta SKAL ei pidä eri kuljetusmuotojen osuuksiin vaikuttamista kannatettavana.**

- **Perusperiaatteena tulee olla kaikkien kuljetusmuotojen tasavertainen kohtelu mm. kilpailukyky ja olosuhdetekijät huomioiden**
- **Ehdotus ei saa johtaa keinotekoiseen työnjakoon tai siirtymään kuljetusmuotojen välillä (violent modal shift).**

- **Komission ehdotus on vaikeaselkoinen**
- **Tavoitteena tulee olla, että neuvotteluiden aikana ehdotuksen sisältöä selvennetään esimerkiksi soveltamisalan ja suhteellisen hinnan laskentamenetelmien suhteen.**

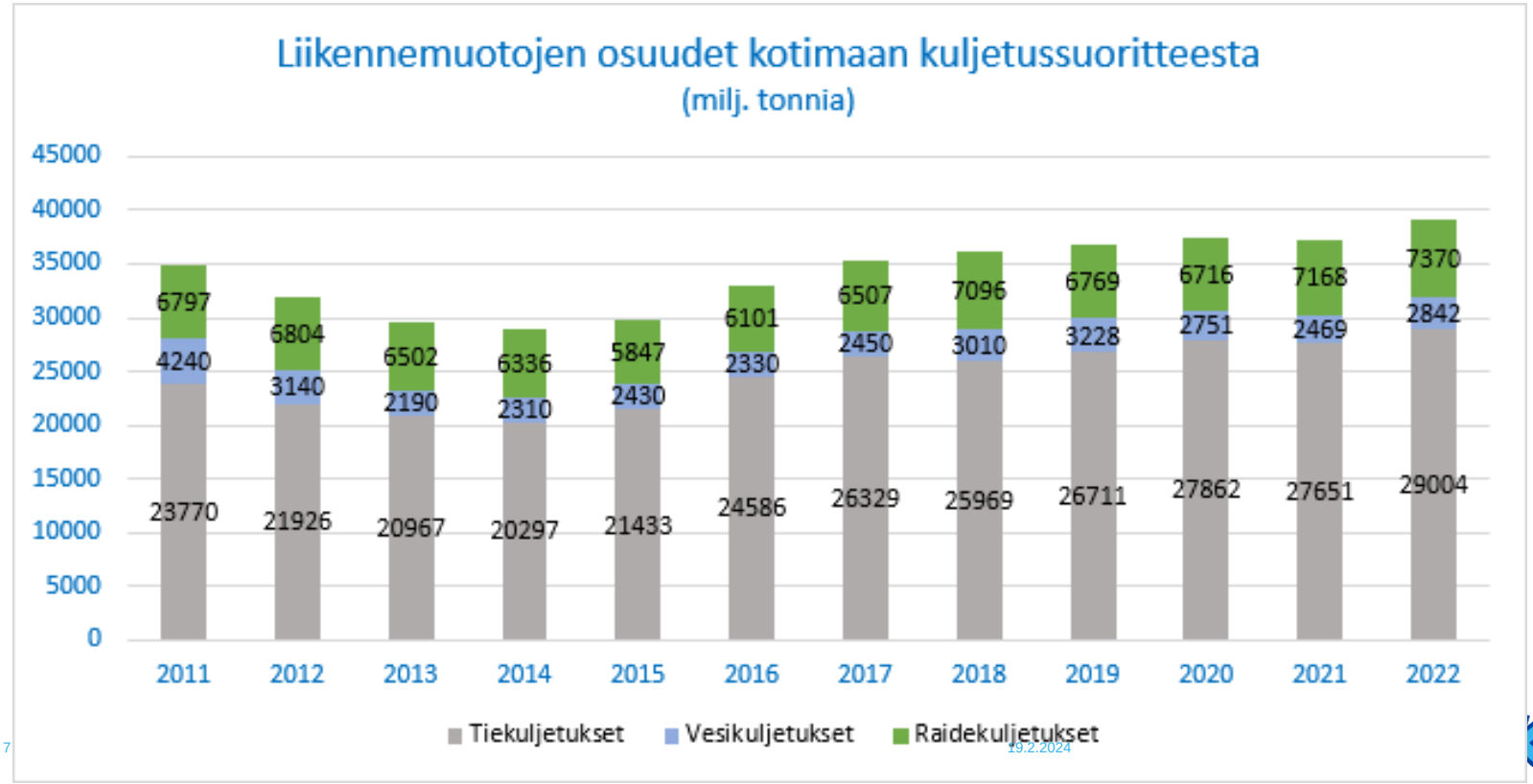
- **Kansalliset olosuhteet ja huoltovarmuuden turvaaminen tulee huomioida riittävällä tavalla**
- **Jäsenvaltiolle tulee jättää kansallista liikkumavaraa, kuinka tukitoimenpiteet toteutetaan resurssitehokkaasti jäsenvaltion alueella.**

- **Suomen yleiset tavoitteet valtiontukien osalta tulee huomioida ja erityisesti varmistaa, ettei tukitoimilla vääristetä markkinoiden toimivuutta**
- **Riittävän pitkät määräajat jäsenvaltioille kokonaiskustannusten vähennystavoitteiden saavuttamiseen ovat tarpeellisia**
- **Edotus ei saa kasvattaa merkittävästi yrityksille ja viranomaisille koituvaa hallinnollista taakkaa.**
- **Siirrettäessä komissiolle toimivaltaa antaa delegoituja säädöksiä sekä täytäntöönpanosäädöksiä, on varmistettava, että kansalliset olosuhteet huomioidaan riittävällä tavalla, vaikka toimivallan siirto koskisikin luonteeltaan pääosin teknisiä säädöksiä.**
- **EU:n vihreän rahtipaketin lainsäädäntöaloitteita tulee tarkastella suhteessa toisiinsa ja arvioida niiden kokonaisvaikutuksia sekä kansalliseen, että koko EU:n kilpailukykyyn.**

SKALin huomioita yhdistettyjä kuljetuksia koskevan direktiivin muutosehdotuksesta

- **Perusperiaatteena on oltava, että kaikkia kuljetusmuotoja kohdellaan tasavertaisesti.**
- **Esitetyt muutokset eivät saa johtaa keinotekoiseen työnjakoon/siirtymään liikennemuotojen välillä (violent modal shift).**
- **Yhdistettyjen kuljetusten maantieosuus rinnastettava kaikilta osin kabotaasiin jatkossakin.**
- **Maantiekuljetusosuuden enimmäismatkan määrittelyn kohdalla todelliset logistiset tarpeet analysoitava.**
- **Tasavertaisuus ja markkinoiden toiminta huomioitava, ei tiettyjä liikennemuotoja (esim. rautateitä) suosivaa rahoitusta.**
- **Ei kalliita hankkeita, joille ei ole jatkossa taloudellisen menestymisen mahdollisuuksia, kuten investointeja toimimattomiin kuljetuksiin**
- **Ei saa asettaa millekään kuljetuksille (kaluston koko, matkan pituus) velvollisuuksia yhdistettyjen kuljetusten käyttöön.**

Kuljetusmuotojen osuus kotimaan kuljetussuoritteesta, Lähde: Traficom

- **Maanteiden tavaraliikenne on olennainen osa koko Suomen menestystä**
- **Kuljetusyritykset pitävät Suomen pyörät pyörimässä, noin 90 prosenttia tavaratonneista liikkuu kumipyörillä ja kotimaan kuljetussuoritteesta (tonnikilometrit) 75 prosenttia**
- **Suomi on pitkien etäisyyksien maa kaukana Euroopan päämarkkinoista**
- **Logistiikkakustannukset muodostavat noin 13 prosenttia suomalaisten yritysten liikevaihdosta**
- **Kun etäisyydet ovat pitkiä ja keliolosuhteet haastavia, logistinen kilpailukyky on keskeinen tekijä koko maan menestyksessä**
- **Eurooppalaisessa kontekstissa Suomen logistiikan yksi haaste on saarenomainen maantieteellinen sijainti ja pitkät etäisyydet.**

SKAL